

האתגר הבא:

"קמפוס הילדים המתוקים" של פתחיה

לראשונה, מרכזת רשת "פתחיה" מתחם ענק שייתן מענה הולם למגוון הצרכים בשגרת חייהם של תינוקות וילדים בשנותיהם הראשונות. זהו יקרה בבית שמש, העיר המתפתחת שאמורה לקלוט בשנים הבאות אלפי משפחות צעירות. כל האלמנטים המאפיינים את הגיל הרך, ייכללו בקמפוס זה - החל מכיתות גן רגילות, כיתות חינוך מיוחד, מעון יום רגיל ושיקומי, מרפאה להתפתחות הילד, בריכה-טיפולית, מכון איבחון ועוד

א.ש. ברכה |

ילדים

בכלל, וילדים עם צרכים מיוחדים בפרט, מהווים גורם רציני

במערכת השיקולים של משפחה המתלבטת בשאלה היכן כדאי להתגורר. בית שמש עשויה להיות בעתיד הקרוב פתרון מועדף עבור משפחות המתחבטות בשאלה זו. אתם ודאי שואלים את עצמכם מה יתרונה על פני ערים אחרות. התשובה היא: "קמפוס הילדים המתוקים".

לראשונה, מרכזת רשת "פתחיה" מתחם ענק שכל-כולו ייתן מענה הולם למגוון הצרכים בשגרת חייהם של תינוקות וילדים בשנותיהם הראשונות. זהו יקרה בבית שמש, העיר המתפתחת בתנופת בנייה שאמורה לקלוט בשנים הבאות אלפי משפחות צעירות.

"פתחיה היא מעצמה חינוכית-שיקומית לא רק בזכות היקף פעילותה חסר התקדים ופתרונות השילוב שפיתחה", אומר בראיון מיוחד יו"ר הנהלת הרשת הרב יצחק גולדקנופף. "כדי להיות מוביל בתחום ולהגיע להישגים, אתה צריך שיהיו לך את היכולות, את הפרמטרים המתאימים. אנחנו שם מכיוון שיש לנו כבר 3 מרפאות להתפתחות הילד. לא פלא שלאחר כשני עשורים אנחנו מבצעים כ-3,000 טיפולים בחודש, לצד אבחונים, עם צוות מקצועי חינוכי ופרה-רפואי מיומן ומוסמך, המונה מאות עובדים, מטפלים, אנשי הדרכה וכל מה שדרוש למערכת תובענית שכזו".

מה אתם מתכננים בקמפוס החדש בבית שמש?

כל האלמנטים המאפיינים את צרכי הגיל הרך ייכללו בקמפוס זה - החל מכיתות גן רגילות, כיתות חינוך מיוחד, מעון יום רגיל שיפעל במתכנת מודל

"גדלים ביחד"

קבוצת תמיכה מבית פתחיה

שלא נדע. מי שלא חוותה, לעולם לא תבין מה עובר על אם ברגעים שבהם קיבלה את הבשורה כי ילדה סובל מ'תסמונת'. ההלם הראשוני ואחריו המחשבות המתרוצצות, תחושת חוסר האונים, הכאב והדימוי העצמי. ואז אט-אט מתחיל שלב ההפנמה וקשיי ההסתגלות שמשליך על הבית כולו והחוסים בו.

כדי לנסות ולהקל, פתחה "פתחיה" את פרויקט "גדלים ביחד". זו קבוצת תמיכה שבה משתתפות בין השאר אמהות לילדים מוגבלים שהיו בעבר במסגרות פתחיה, לצד עובדות סוציאליות. האמהות שחוו בעצמן את קודת השבירה, מלוות את האם כבר מהשלב הראשוני, מעודדות, מעניקות תמיכה ונוסכות עידוד. פעילות חסד חיונית מאין כמוה.

אך במרבית המקרים אין די בכך. תינוק פגוע זקוק לטיפול ושיקום. נכון להיום המדינה לא מכירה בשלב כה מוקדם של תסמונת דאון, לצורך מימון טיפולים רפואיים ופרה-רפואיים. "פתחיה" הירמה את הכפפה ומעמידה את הצוות המקצועי שלה למטרה זו.

פתחיה גם בנתה 'קן' לתינוקות אלו ולהוריהם. החל מהקיץ הקרוב, תתנהל פעילות "גדלים ביחד" ב'אולם הזכוכית המשולש' שבבית "שתילי אריה" כמקום קבוע שבו תתכנס קבוצת התמיכה.

כחלק מהשירות והתמיכה מפעילה "פתחיה" במסגרת "גדלים ביחד" קו מיוחד ליעוץ רפואי וקידום תורים לרווחת ההורים לילדים המיוחדים.

השילוב, מעון שיקומי, מרפאה להתפתחות הילד, בריכה-טיפולית, מכון מקצועי לאיבחון ועוד. לאחר 6 שנים של תכנון, בקיץ הקרוב תחל בעז"ה בניית הקמפוס ותושלם בתוך כשנתיים.

פרופ' מנואל סרטנברג, יו"ר השדולה לגיל הרך בכנסת, ומי שעמד בראשות 'הוועדה לשינוי חברתי כלכלי', במטרה לבחון ולהציע פתרונות למצוקת יוקר המחיה בארץ, קיים לאחרונה סיור מקצועי ברשת "בית יעקב". במהלך הסיור צדה את עינו תכנית הקמפוס בבית שמש. "זו משאת חיי", קרא בהתלהבות והכריז: "שנים רבות שאני חולם על מפעל אדירים שכזה. אני מתחבר לזה ואשמח להיות שותף לפרויקט זה".

שיטת השילוב היא ייחודית לפתחיה?

תכנית שילוב ילדים מוגבלים במסגרות רגילות, החלה מאז נוסדה "פתחיה". הרעיון היה להעניק לילדים המיוחדים את התמיכה המקצועית לה הם זקוקים, אך לא במחיר הפרדת מסגרת טוטאלית, אלא לשלב אותם ככל שניתן בחברה רגילה.

משרד החינוך שביקש לאמץ את השיטה גם בשאר מגזרי האוכלוסיה, הכיר בה כתכנית פיילוט. במשך השנים שכללה פתחיה את השילוב, לתכנית שבה לכל ילד במסגרת הלימודים יש ת.ל.א. (= תוכנית לימודית אישית) המגדירה את מינון השילוב, כמה ואיך ישתלב הילד; בכיתת הלימוד, בעת משחק או בארוחת.

מדוע אם כן שיטת השילוב נשארה נחלת "פתחיה" בלבד?

התברר כי תכנית לא ניתן לבצע את השיטה, למרות שזו הוכחה כיעילה ביותר. זאת משום שרק מערכת חינוך המפעילה מספר גדול של כיתות רגילות לצד כיתות חינוך מיוחד, מסוגלת ליישם את התוכנית. הנתונים בשטח מעניקים את היתרון לגוף חינוכי בסדר גודל של "בית יעקב" ו"פתחיה".

סקרים מוכיחים כי השנים הראשונות עד גיל 8 הן מכריעות לגבי יכולת הטיפול בילדים בעלי צרכים מיוחדים. ניתן להבחין בהבדל מהותי בין ילד שעבר את כל מסגרות השילוב של פתחיה, לבין ילד שלא השתתף בתכנית זו. ילד שעבר את תכנית השילוב, ברוב המקרים משתלב יפה בהמשך דרכו בחברה בריאה.

את קרדיט הצלחה, מייחס הרב גולדקנופף לאביו, הרב אריה גולדקנופף ז"ל, המייסד ואיש החזון ומי שהניח את הזרעים לבניין החינוכי אדיר-הממדים לגיל הרך, של גני הילדים ומעונות היום "בית יעקב". "הוא היה בבחינת 'הזורעים בדמעה', ואילו הצמיחה המלבבת כיום מבשרת את 'ברינה יקצורו'."

ויש גם את דור ההמשך: הנכד, הרב ישראל גולדקנופף, המנהל הנמרץ

פרופ' אשר אור-נוי

ראש הסגל הרפואי של "פתחיה"

מומחה בעל שם עולמי בתחום נוירולוגיה ילדים והתפתחות הילד הוא פרופ' אשר אור-נוי, שלאחרונה נכנס לתפקידו החדש כראש הסגל המקצועי הרפואי של "פתחיה" ומי שמונח את מערך ההדרכה של הרשת.

פרופ' אור-נוי מקבל ילדים ליעוץ ואבחון במרפאת פתחיה להתפתחות הילד ברמות.

אור-נוי משמש כפרופ' מן המניין בפקולטה לרפואה של האוני' והדסה במחלקה לנוירולוגיה רפואית, בה הוא מנהל את המעבדה למומים מולדים (טרטולוגיה). לאחר סיום ההתמחות ברפואת ילדים, בשנים 1984-1996 הוא ניהל את המכון הירושלמי להתפתחות הילד. ב-1996 הוא התבקש להקים את המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו במשרד הבריאות, אותה הוא ניהל עד לאחרונה.

אור-נוי זכה לפרסים ותעודות הוקרה רבות על עבודתו הרפואית ומחקריו. בתפקידו החדש הוא מעמיד את נסיונו העשיר במשך הרב לרווחת הילדים המטופלים ב"פתחיה".

של "פתחיה", מחזיר רוח צעירה ורעננה בפעילות הרשת. בהשראתו פועל אגף הטיפול והמערכת הולוכיסטית 'שעות נוספות'. לא פשוט לחלוש על מערכת לחינוך מיוחד המהווה בית ל-1,000 ילדים מוגבלים. כזכיינית הפעלת מעונות יום שיקומיים, מפעילה פתחיה 5 מעונות כאלה.

ההיערכות לקראת פרויקט הדגל בבית שמש, לא יכולה בשום אופן לבוא על חשבון דרישת הורים במודיעין עילית לפתוח מיידית את מעון היום השיקומי, כבר למחרת חג הפסח. המבנה החדש של המעון, יהיה מוכן רק לקראת תחילת שנה"ל תשע"ז, אך ב"פתחיה" לא מחפשים תירוצים, כי אם פתרונות זמניים ומידיים למבנה חלופי עד אשר יושלם מבנה הקבע. רווחת הילדים קודמת לכל.

תוכנת הבית גני פתחיה, מתחם ברוט בני ברק

הרב חנוך זייבטר - ראש העיר בני ברק, מר תמיר בן משה-סמנ"ל משרד החינוך ומנהל מינהל הפיתוח, הרב יצחק גולדקנופף - יו"ר פתחיה והרב ישראל גולדקנופף - מנהל פתחיה

